

231а

лагаема же неста-
тъка не творатъ.
раздѣлатъ же сѧ сво-
нтыно на Четворо-
пъвои иже иднио
и есть въ видоу не все-
моу же такоже иже зе-
млю мѣрнти улкоу.
идниъ во улкъ зе-
мелѣрьцъ. нъ не въ-
сакъ улкъ землемѣ-
рьцъ. въторое же. и-
же въсѣмъ оубо а не ие-
днимоу. такоже дѣ-
воножъноу. въсакъ
во улкъ. дѣвоножънъ.
нъ не всакъ дѣвоно-
жъцъ улкъ. есть во и
голуби подобьна
си. третье же иже въ-
сакомоу улкоу и идни-
номоу нъ не присно.
такоже осѣдѣтн улку.
се во всемоу оубо и ие-
днимоу стронть сѧ
улкоу. не присно же
нъ въ старость. Четвѣ-
рттое же прѣдѣнни-
хъ тюн сходашть сѧ.

231б

рекъше въсемоу и идни-
номоу и присно. иже
и възвраштаютъ сѧ.
такожесе смиѣхъливо-
и улкоу. и хрепетиво-
и конж. иже свонть-
но наложтьно глетъ
сѧ. свонтьно во есть
иже идниномоу есть-
ствоу стронть сѧ и въ-
звраштаютъ сѧ на оу-
ставьное .:

ρ̄γ О ииѣнни. и нестатъцъ .:
Ииѣнни же есть иже
по сжштнж комоу-
жъдо дѣнство и цѣло-
и. такожесе о дшн цѣло-
моудрьство. доблесТЬ.
моудрость правьда.
прн тѣлесн же стврь-
шеное оудовъ и равь-
ное и ствдравни. тѣ-
хъ же неполоученни-
и. и погрѣшенни.
и ствпроста погрыбен-
ни глетъ сѧ неста-
тъкъ. разлиуно-
и же ииѣнни есть.
стъ любгъвых. ииѣже

231c

нагѣнніе оубо неудо-
вопрѣмѣнъно юстъ.
любгы же отъпрајата-
ижштиа сѧ отъ нимѣ-
нна. оудовопрѣмѣ-
нъно юстъ: нагѣнніе
бо юстъ кауьство нѣ-
кои вѣдъно постоупъ-
но и неудовопрѣмѣ-
нъно. любгы же таже
по сѣлоучайж когожъ-
до кауьство. глемъ
бо тако которынѣ ли
ни любгъвънѣ. оубрѣ-
дыи нма онъснца къ
ономоу. ли н онъснца
улкъ сѣдравѣн прѣ-
бываад къ сеbe нты-
нѣ неже прѣжде ::

ѲѢД О колиуьствѣ н о мѣ-
реиынхъ ::

Колиуьство оубо юстъ
сама та мѣбра мѣбр-
штиа н ультоушти-
га. колиуоже неже по-
дѣи унсменъмъ н мѣ-
роих подъложнитъ. ре-
къше мѣрната и
ультомата. колиуьствва

231d

же ова сжть разлоуч-
иена. ова же сѣдрѣжн-
тия. разлоучайемата
же сжть таже сѧ отъ се-
бе разлоучайжть. тако-
жесе тюн десати камы-
къ ли н десати фоу-
нини та ио разлоу-
чена соутъ отъ сеbe и
ультома парнужть
сѧ аште не малъство-
мъ и множество-мѣ-
рната боядоутъ. споу-
дъмъ ли ннѣмъ та-
цѣмъжде акты пшев-
ннца н прокои. сѣдрѣ-
жаштата же сѧ иегда ю-
стъ мѣрните ако же-
се иедино дрѣво обрѣ-
таиетъ сѧ дѣвоиж ло-
кътж. ли н тюн ло-
кътъ. ли н камы-
къ ли ульто такты-
нхъ н иедино сты мѣ-
рнть сѧ. да сего дѣла
парнуетъ сѧ сѣдрѣжн-
тия мѣбра. унсло же
парнуетъ сѧ ректъше
разноуьтомои и мно-

232a

жъство и врѣмѧ и ра-
стораннѧ· унсло оубо
рекъше юдниннца
дъвонца тронца· и
проката унсла· мѣра
же рекъше малъ ве-
ликъ· статиръ талл-
антъ и такајајде· врѣ-
мѧ же рекъше умъ
дѣнь и мѣсѧцъ и лѣ-
то· даљство же рекъ-
ше даљгота шијота
глоубынн :

ρζε О кауьстевѣ и о твори-
тви и ёкми :

Кауьство юсть въсѫщъ-
нага сила· рекъше о ро-
дѣхъ оубо съставъна-
іа розлиуыа· рекъше
словесъноје съмирѣть-
ноје· бесъмирѣтие· и
проката· о бесъмирѣ-
тии и хъ же словесъны-
хъ· розоумъноје са-
мовластиноје присно-
шьстъноје· о тѣлесе-
хъ же тварь· рекъ-
ше вѣлота урьнота
роусостъ и такаја· и

232b

внѣдъ· рекъше объло пра-
во· прѣвѣдено на ѿетвъ-
рьтн· и подобънага си
и пакы мокрота· соу-
хота· теплота· сточ-
дено· макота· жесто-
које· рѣдъко· ѿастое
и глаїни· рекъше гнѣ-
въноје· сладъкоје· брн-
дъкоје· и подобънад·
кауьство оубо юсть по
немоужке каџи дроузн-
и париујть сѧ· съ и-
мене такоже прнємлю-
ште отъ него· отъ мѣ-
дрости во мѹдрѣ на-
риуетъ сѧ· такоже наигы
мѹдрость· и тепль и-
же наимать теплотоу·
Париуетъ же сѧ мног-
ашъдъи и само то ка-
уьство какоје· такоже
и мѣра унсло· кауьстевѣ
же внѣдъ юсть и сила
и дѣнство· также не соу-
ть оубо дѣнство· наиг-
ть же оустрон и силоу
юстьствъноуиж· пари-
уетъ во сѧ ова по оустро-

232c

иеню ово по нравоу же-
къше по дѣнствоу по
покошьноу моу же·
како се югда речеши дѣ-
тиштж силоуж къни-
жъннкъ бытии ила·
иа же ила покошьно-
иа какоже бытии къни-
хъунн· по нравоу же
какоже югда речеши
млъушаштжоу моу
кънигъунн може-
ть по млъшани хы-
ростъ показати· и-
ли какоже о зънѣ пъ-
шениуынѣ· се бо ово-
гда класть и есть· югда
створи класть зърѣл
дѣнствъмъ же иѣ-
стъ класть иѣ пышени-
ца· и топлое дѣнствъ-
мъ оубо ии ие топло
ии ие горяште· сило-
иж же вслако по немоу-
же можетъ стоудено-
иа оубо стоуднио· те-
пло же грѣшио· и па-
кты дѣтншть ии до-
броты илы ии зло-

232d

бы силоуж же вслако
по иенже иибти на-
рицаиетъ са сила и мо-
шть и вон ··

О томъ иеже къ комоу ··
Къ комоуже сжть иел-
коже сало иеже и есть
иибхъ сты нарицаи-
етъ са· кжпно же и въ-
звраштаатъ са къ се-
бѣ· акыже сжть на-
рицаиетыа любъ-
ви· акты оца· къ сты-
ноу и дроуга къ дроу-
гоя· и оученикоу къ
оучителю· и влцѣ къ
робоу· се бо имать и
дрыжнть са· отъ дроу-
гъ дроуга· тѣмъ же и
любъви нарицаиетъ
са къ иѣ къ комоу
же соутъ· и по прнть-
чи нарицаиета ре-
къше болеи соугоу-
бои оунеи· острѣи и
се бо по прѣдъложенн-
иа иибхъ нарицаи-
етъ са сты сине· рекъ-
ше ваштие хоудааго

233a

и есть ваштеи. и сжгование половынааго и есть. соугобое и прока та-
коожде. есть же и се то-
го иже къ комоу. ре-
къше хоудожество
и охоудожьно. ужве-
ство и ужемо. поло-
жение. си оубо тако-
же глахъ. иже къ ко-
моу сжть илноже
сами также сжть ииб-
хъ парнужть ся сж-
шта ии такоже ка-
ко ииако ииоуть къ
иномоу :

ρᾶζ О сжпротивынхъ :

Сжпротивыа же исто-
вага сжть илноже и-
хъ погоубленниемъ.
сжпротивынхъ
стставлжть ся. ре-
къше доброта и зло-
ба. вндѣнне и слѣ-
потоу. и творить по
несстатъкоу и по и-
мѣнниж сжпроти-
винаа. имѣнне бо
есть вндѣнне акты

233b

отъ имѣнна. лише-
нне же имѣнна. ре-
къше вндѣнна. слѣ-
пота. и повѣштани-
е и отъвѣштание.
повѣштание же и есть.
реекъше павълъ апъль
есть. отъвѣштани-
е же сжпротивыно. ре-
къше павълъ и есть
апъль. глетъ же ся око-
и отъвѣтъ и облиуе-
нне. да ильма оубо
всемоу наповѣшта-
нию сжпротивъ и о-
тъвѣтъ. и всемоу
отъвѣтоу сжпроти-
вии наповѣштани-
е. да отъвѣтъ сжпро-
тивынъ съи наповѣ-
штанииж и повѣ-
штание сжпроти-
вии съи отъвѣтъ.
сжпротиворѣунне
и париуетъ. да иог-
жда и иднномоу лъ-
гати. а дроугомоу
истинноу вѣштати.
да погоубленниемъ

233с

ѹбо юднного држга
оставлаетъ сѧ· по-
гѹблению бо напо-
вѣштанніј· отъвѣ-
штанніе съставля-
етъ сѧ· и погѹблени-
иѣ зловѣ съставля-
етъ сѧ доброта· и по-
гѹблениемѣ слѣпо-
тиѣ вндѣнніе съста-
вляетъ сѧ· да сица
ѹбо сѫпротивна на-
рнууетъ сѧ· илнкоже
вѣкоупѣ съставнти
са не могоутъ нѣ всѧ-
ко погѹблению юдн-
номѹ юсть дроугое ··

рѣн О оглаголемынхъ ··

Вѣсе оглаголанніемъ
иин и о мнозѣ глѣть
са и вѣиває· иин о ра-
внѣнхъ· о мнѣши
же илнкоже и о боль-
ши же югда вѣсмѹ-
скага оглагать сѧ ул-
стѣнїињ· вѣсмѹ-
скага ѹбо сѫть сѫща-
га вѣшие улстѣнїи-
ша· также илже и всѧ-

233d

уѣскою же ѹбо вѣсѣхъ
иестъ сѧ· тѣмъже и
вѣсѣхъ огланніе иима-
ти· иебонъ и сѫштн-
иє сѧ нарнууетъ сѧ· и
сълоучан сѧ глѣть
са· не можемы же ре-
шти тако сѧ сѫштн-
иє юсть· не бо тѣуыж
сѫштніе юсть сѧ
нѣ и сълоучан· тако-
жде же и родове оглаго-
лажть сѧ вндровъ·
вндрове бо улстѣнї-
нише сѫ родовъ· огла-
голаетъ сѧ ѹбо сѫ-
штніе бо жибота и
жиботъ улка иебо-
нѣ жиботъ сѫштн-
иє юсть· и улкъ жибо-
тъ юсть· не обрашта-
етъ же сѧ вѣспатъ·
вѣсь бо улкъ жиботъ·
нѣ не вѣсь улкъ жи-
ботъ· и конъ бо и пѣ-
сь жиботи сѫть· та-
кожде же и всакъ жи-
ботъ сѫштніе юсть·
нѣ не вѣс сѫштніе

234а

ЖИВОТЪ ИСТЬ· Н КА-
МЫКЪ ВО Н ДРѢВО СЖ-
ШТИЕ ИСТЬ· ТАЖЕ НЕ
СЖТЬ ЖИВОТН· ТАКО-
ЖДЕ ЖЕ Н ВНДЪ ОГЛА-
ЮТЬ СЛ· ОТЪ ОВѢДРЬ-
ЖИИГЫНХЪ ОТЪ НЕ-
ГО РЕКЪШЕ СОБЫСТВО
АКТЫ ВЪСЛУЧСКОИ НЕ-
РАСѢКОМОИ ЖЕ РЕКЪ-
ШЕ СОБЫСТВО· НЕ ОГЛА-
ГОЛАЮТЬ ВНДА· УЛ-
СТЬНІЕ ВО ИСТЬ ВН-
ДА СОБЫСТВО· Н ПЕТРЪ
ОУВО УЛКЪ ИСТЬ Н
ПАВЛА УЛКЪ ИСТЬ·
НЕ ВЪСЬ ЖЕ УЛКЪ ПЕ-
ТРЪ Н ПАВЛА· СЖТЬ
ВО Н ДРОУГАГА СОБЫСТВА
ПОДЪ ВНДЪМЬ УЛУК-
СКЪМЬ· Н РАЗЛНУЬ-
ГА ЖЕ Н ОГЛАГОЛАЮТЬ
ВНДЫ ВЪ ННХЪЖЕ СЖ-
ТЬ Н НЕРАСѢКОМАГА
САМА ВЪСЛУЧСТ'Н-
ША ЖЕ СЖТЬ РАЗЛНУЬ-
ГА ВНДОВЪ НЕБОНЪ
ВЪСЬ УЛКЪ СЛОВЕСНЪ·
НЕ ВСЛКЪ ЖЕ СЛОВЕСЪ-

234б

НЧИИ УЛКЪ· НЕБОНЪ
Н АГГЕЛЪ СЛОВЕСНЪ И-
СТЬ· НЪ Н'ИСТЬ УЛКЪ·
Н СЕ ИСТЬ ОУВО ИЖЕ О М-
НОЗ'БЕМЬ ОГЛАДНИЕ·
А СЖШТИЕ О РАВЕН'К-
ИЕМЬ· ОГЛАГОДНИЕ И-
ГДА ВЪЗВРАШТАЮТЬ
СЛ ОГЛАГОЛАЮТЬ ВО СЛ
СВОІА ОТЪ ВНДОВЪ· Н-
ХЪЖЕ СЖТЬ СВОІА· НЪ
Н ВНДОВЕ ОГЛАГОЛАЮ-
ТЬ СЛ ОТЪ СВОНХЪ Н-
МЬ ВЪСЬ ВО УЛКЪ СЛІК-
ХЪЛНВЪ· Н ВЪСЛІКХЪ-
ЛНВЫИ УЛКЪ· Да сж-
сь оглаголема на-
рнужть сл ·
ρξφ. О СЪНМЕННІЕМЬ· Н ·
ИДННОНМЕННІЕМ- ·
МЬ· ОГЛАГОДНИ· ·
СЪНМЕННІОИ Ш ОУВО
ОГЛАГОДНИЕ ИСТЬ
ИГДА Н НИА Н ОУСТА-
ВЪ САМЪ ТЪ НМЕНН-
НЧИИ ПРНІЕМЛЕТЬ·
РЕКЪШЕ ЖИВОТЪ О-
ГЛАГОЛАТЬ СЛ УЛКЪ-
МЬ· Н ПРНІЕМЛЕТЬ

234с

УЛКЫ Н НИА Н ОУСТА-
ВЪ ЖИВОТЫНХъ· ЖИ-
ВОТЪ ВО ИСТЬ СЖШТИ-
ИЕ СЪДОУШЬНО УЖВЬ-
СТВЬНО Н УЛКЪ ПРН-
ИМЛЕ ОСТАВЪ СЪ· НИМ-
ЖЕ Н СОУШТИИ ВО ИСТЬ
УЛКЪ Н СЪДОУШЬНО Н
УЖВЬСТВЬНО· ИДНИ-
ИМЕННТО ЖЕ ОГЛАНН-
ИЕ· ИГДА НИА ОУБО ПРН-
ИМЛЕТЬ А ОУСТАВА НИ-
КАКОЖЕ РЕКЪШЕ ОБРА-
ЗЪ УЛУЬ· НИА ОУБО
УЛУЕ ПРНИМЛЕТЬ ОУ-
СТАВА ЖЕ УЛУА НЕ ПРН-
ИМЛЕТЬ· ОУСТАВЪ ВО
УЛУЕ ИСТЬ ЖИВОТЪ
СЛОВЕСЫНЪ СЪМРТЬ-
НЪ ОУМА Н ХОУДОЖЬ-
СТВА ПРННИМЪНЪ· О-
БРАЗЪ ЖЕ НН ЖИВОТЪ
ИСТЬ НН СЛОВЕСЫНЪ· ◊

О ИДНИРОДЫНХъ ◊

Н ИДНИНОВИДЫНХъ· ◊

Хъ· Н ИНОРОДЫНХъ· ◊

Хъ· Н ИНОВИДЫНХъ· ◊

Хъ· І К8ПЬНОСОВЫНХъ· ◊

Хъ· І ЧНСЛОМЬ РАЗЛН· ◊

234д

ЧНПЫНХъ ◊

ЕДНИРОДЫНАГА ОУБО
СОУТЬ ИЛНКОЖЕ ПО-
ДЪ Т'ЕМЬЖДЕ ОГЛАГО-
ЛАННІЕМЬ ПОДЪУН-
НЛЖТЬ СА· РЕКЪШЕ
ИЛНКОЖЕ СЖТЬ ПОДЪ
СЖШТИЕМЬ ТАКО-
ЖДЕ ЖЕ Н О НН'ЕХъ ·Ф·
ОГЛАГОЛАННХъ· ДЕ-
САТЬ ВО ВЪС'ЕХъ ИСТЬ
ОГЛАГОЛАНН РЕКЪ-
ШЕ ПРНБРОДЫНН РОДН·
НА НЛЖЕ ВЪЗНОСН-
ТЬ СА ВЪСМКЪ ГЛАСЪ·
РЕКЪШЕ НИА ПРОСТО
ГЛЭМО· СЖТЬ ЖЕ СН ·А·
СЖШТИЕ ·В· КОЛНУЬ-
СТВО ·Г· КАУСТВО·
Д· Н'Е КЪ КОМОУ ·Е·
КЪДЕ ·S· КЪГДА ·З·
ТВОРНТН ·Н· СТРА-
ДАТН ·Ф· ЛЕЖАТН ·Г· Н-
Л'ЕКTN· СНЛМЬ СЖШН-
ИЕ ИСТЬ ПОДЪЛЕЖАИЕ
ПРОКЫНХъ ЖЕ ДЕВА-
ТЬ ИЖТРЬ ПОДЪЛЕЖА-
ШТИНХъ ПОДЪЛЕ-
ЖИТЬ ВО ОУБО СЖШНIE·

лд

235a

въподълежатъ же сж-
шти ина въса. боуди
оубо сжштии же рекъ-
ше камыкъ. колиу-
ство же дъвои или тро-
и иѣ къ комоу оцъ къ
снж. како рекъше вѣ-
ло урено. къде рекъше
въ дамасцѣ. къгда
рекъше въчера оутро.
иагѣти рекъше ко-
ттыгоу носити лежа-
ти. рекъше стояти
сѣдѣти. творити.
рекъше жешти. стра-
дати. рекъше же го-
моу бѣти. иинородь-
ната же сжть иенкоже
подъ ииѣмъ ти ииѣмъ
оглаголаниемъ
сжть. и купиноро-
дъно оубо улкъ и есть
и конь. подъ сжшти-
иимъ бо есть обои. иин-
ородъно же акы улкъ
и хоудожество улкъ
бо подъ сжштии ии
и есть. хоудожество
же подъ кауствъми.

235b

купиновидъно же сж-
ть иенкоже подъ тъ-
жде вндъ въуннаиж-
ти са и приновьштаиж-
ти са. словеси сжшти-
ноумоу. рекъше петръ
и павелъ. ова бо подъ
иедннѣмъ вндъмъ е-
ста улъмъ иеста. ино-
видъна же сжть иен-
коже вндъмъ разли-
укижти. рекъше разъ-
мъмъ сжштии. рекъ-
ше улкъ и конь. стн-
и же оцн иедннородъна-
а и иеднновидънаа. то-
же нарицаижти. иедн-
носжштинаа также по-
дъ тѣмъ же вндъмъ
сопъства. купиносо-
бъствъна же сжть. и-
гда дѣвѣ истьствѣ
въ иеднно линита са. и
иеднно науынета иагѣ-
ти сопъство. съложъ-
нои и иеднно лице акы
дша и тѣло. разносо-
бъствъна же сжть
и унслъмъ разлиуна.

лв

235c

и елико же съплетені-
емъ сълоуїнвѣши-
нхъ сѧ сънство свое-
го събѣства отълоуїн-
рекъше и елико же и хъ
сълоуїиимъ разни-
ствоуїжть отъ себѣ и
уастьною и осоиыною
было боуде бѣтыи та-
жесе нерасѣкомаа пе-
тру и павла и ннъ бо то
ннъжде оно :

о О въсобленїиъ :
въсоблено же овъгда
оубо иеже просто бѣти
наизнаменоуи по не-
моуїке зналеноуи и м-
оумоу не тѣуыж иеже
просто сжштии въсоб-
лено нарицаиимъ и нъ
и сълоуїи иже исто-
вѣ и є въсоблено и нъ
инособъно. овъгда же
и иеже имоу свое събѣ-
ство рекъше нерасѣка-
иимо гавлаиетъ. иже и-
стовѣ не въсоблено и нъ
събѣство и есть. и нари-
уетъ сѧ. истовѣ же въ-

235d

соклено и есть. или иеже
о собѣ не състонть сѧ.
и нъ о собѣстѣхъ види-
мо и есть. таоже видѣ
рекъше и естьство че-
ловѣческо въ своемъ
събѣство не видитъ
сѧ. и нъ въ петрѣ ти
въ павла и въ прокты-
нхъ улѣчестѣхъ со-
бѣстѣхъ. или съ дрѹ-
гыими разнѹиы-
ми по сжштию на въ-
се иѣкою рожденіе съ-
лагаемо и иединно съ-
вѣшага събѣство съ-
ложено. таожесе улѣкъ
отъ дша и есть и тѣ-
лесе съложенъ. да ии
дша иедина нариуе-
ть сѧ събѣство ии тѣ-
ло и нъ въсоблено. а и-
же отъ обоюго съвѣ-
шаемо то събѣство о-
боихъ събѣство бо исто-
вѣ и есть иже о собѣ съ-
стонть сѧ и отъстон-
ть и нарицаиетъ сѧ.
глѣть же сѧ пакы въ-

236а

събленоје юже отъ н-
ного собъства. прина-
то иестъство и въ то-
мъ иемоу въити. и
тъмъже и патъть го-
сподына не отъсто-
га въшни о собѣ ни въ
мало врѣши. не собъ-
ство нъ пауе въсобле-
ниe иестъ въ собъствѣ
бо божия слова съста-
ви сѧ принато отъ не-
го и се прина и имать
собъство ∴

рѣв О несобынѣмъ ∴

Несобыноје же на дѣвое
глѣть сѧ овогда же юже
никъде же никакоже
сѫшти наизнаменоу-
и. рекъше не въитъно-
и. овъгда же юже не въ
себѣ сѫшти нъ въ н-
номъ рекъше сълоуай ∴

рѣв Мадніово о въсѫшти- ∴
нѣмъ. и о въсобынѣмъ ∴

Въсѫштии и оубо и-
сть. юже въ сѫштии
внѣніо сирѣу сълоу-
и и въшнихъ сѧ събо-

236б

ръ юже гавлатъ събъ-
ство а не само то сѫштие.
въсобыноје же юже въ со-
бъствѣ внѣніо. сѫ-
штие же рекъше тако-
же и иестъ. или о собѣ н-
ли съ дроузыиимъ. или
въ дроузыемъ. о себѣ же
акты огњеноје сѹшти-
и съ дроузыиимъ же а-
кты дшѣ и тѣло съ ннѣ-
ми бо се собъство има-
ти. въ дроузыемъ же
акты огњи въ сеѣшти-
лѣ. и акты патъть го-
сподына въ стѣни
иего собъствѣ. собъство
оубо онѣнциж или тъ-
гда гавлатъ. въсобыно-
и же сѫштие. и собъ-
ство оубо лице отъ-
лоуяиетъ знамена-
нънѣиини сюнтичи-
ли. въсобыноје же га-
коже не въити иемоу
сълоуай. юже въ дро-
узыемъ има въити.
аште бо тожде иестъ
юже въ уесомъ и юже въ

236с

комъ· то го́дъ ти ю́сть
глáти тóжде добротъ
и въ нёмъже ю́сть до-
брота· и по доброразд-
мъноу́момъ възвра-
штенію злобоу и въ
нёмъже злоба· да иже
сего творъцъ· злобъ тво-
ръцъ· и ильмаже въ сж-
штніи сълоуыан ю́сть·
то оу же и сълоуыан сж-
штніи ю· и сжштніи
сълоуыан· иъ ильма-
же съдоуышно нари-
уя т'ло улуско· до вж-
деть по тебе и т'ло
дша· да кто сего измі-
та ненстовыи сътърь-
пнть· яко во оубо иѣ-
сть сжштніа ве-сова
въмъи иъ не тóжде
нариуемъ въсобыство·
ии пакты сжштніа
ии въсжштніа иъ
въсжштъно оубо на-
рицаиимъ· яко же глá-
дъ собыство въсобле-
но же сжштніи· сжшн-

236д

и бо стааго божъства
въсоблено въмъи въ
тъхъ бо собыствъхъ
и коиежкъдо отъ собы-
ствъ такоже сжштъ-
но· въ сжштніи бо си
прѣвъваишъ стааг-
го божъства и о божъ-
ствынѣи же· го-
споди нашего строн·
въсжштъно нариуе-
мъ собыство яко же
въ сжштніхъ прѣ-
въваиште отъ ии-
хъже и съложено въ
въсоблено же коиежкъ-
до отъ сжштніи· ии-
ти бо обыште иедино
собыство· не ионъ бо-
жъствынаго иего путь-
ти· ново въ божъствъ
иего състави въши
са· и то принимиши
собыство· да тако ии
бесовыно ииединоже
отъ христоу ю́стъствъ
ю́сть· иикоиежкъдо собы-
ство о собѣ ю́сть· ии
свои и особъ собыство

237a

и матъ тожде. и юдн-
но овои. да иже оубо
и на ко ти и на ко со-
бъствома и есть въ и-
мене мѣсто. а иже и-
но ти ино и естьство-
ма есть павленіе. и-
же во и естьствома ра-
злнуыи. ино ти ино
нариуетъ сѧ. глемъ
во ино есть улкъ. ино
же есть конь. рекъ-
ше по и естьствоу. и-
нъ во вндъ улкоу. и-
нъ же конж. а унсле-
нили разлнуынаа.
рекъше собъство. и-
на ко ти и на ко нари-
уютъ сѧ. глемъ во и-
на ко есть петръ и на-
ко павълъ. а не ино и-
есть петръ ино же па-
влъ. юдно во и есть
и естьствъмъ и не не
унслъмъ. да сжштн-
ие оубо и сжштынаа
разлнуыи не нари-
уютъ сѧ. а сълоуян
и на ко ильже о вндъ

237b

рекъше о и естьствък ра-
зоумѣвајть сѧ и съ-
ставляјть сѧ съста-
вна собъствоу сълоу-
чнвъшага сѧ .:

род Того же о юдненни та- .:
ко по десати въывае- .:
ть образъ. съюдненіе .:
Бъ юдненнихъ сѧ ра-
стоташтихъ сѧ ве-
шти прновьштеною
сътеченіе. съюднен-
ние же нариуе сѧ иль-
же въ юдно съкоу-
плати сѧ вештымъ.
по десати же образъ.
нарицајть сѧ съю-
диненние. по сжштн-
иж. по въсобленіж. по
любъви. по сложенн-
иж. по прнуетаніж.
по раствороу. по и змѣ-
тоу. по сълыганиж.
по съпаниж. по па-
кысъкоупленніж.
и по сжштніж же съю-
диненние есть. о собъ-
ствѣхъ. рекъше о не-
расѣкаемынхъ. о со-

237c

въстѣхъ· о сѫштнн-
хъ· акты о дѣшн ти о тѣ-
лесн· по любѣви же и о
ѹмѣхъ· акты въ юдн-
но ѡтѣннн· по сълогѣ
же акты о дѣскаахъ· по
принятаннѣ же акты
о каменн· по раство-
рѹ же о мокрѹнхъ ви-
на и воды· по нѣмѣше-
ннѣ же о соуѣтииахъ и
мокрѹнхъ· мѹкты
и воды· по състыпанн-
иѣ же о растнцаижштї-
нхъ сѧ смолы и воска·
по състыпаннѣ же о сѣ-
хѹнхъ пшеница и
тачъмене по съкоѹпѹ
же о отъроиваижштн-
нхъ· и пакты прико-
плижштннхъ· тако-
же плаими огниныи ·

г҃о Георгніа хѹровосъка о ·
образѣхъ· творѹу· ·
стнн образн сѧть· ·
к҃· а инословн· в прѣ· ·
водъ· г напотрѣнн· ·
д принятн· е прѣходъ· ·
нои· 2 възвратъ· з съ· ·

237d

принятн· и сънатн· ·
о именотворн· и сътво- ·
ренн· аи въименомѣ· ·
съство· ві отъименн· ·
гі въсплатословн· ді окроу· ·
гословн· ei нестатъкъ ·
зі нѣдрѣдн· зі лихорѣу- ·
и· ni принтъя· фі прикла- ·
дъ· к отъданн· ка лице· ·
творы· кг сълогъ· кд пороу· ·
гани· ке виදъ· кг посланн· ·
дословн· тѣ · тѣ · а · · ·
Инословн оуко есть· и-
но нѣкуто глоштн· а
ннъ разоумъ оуказа-
ижштн· такоже иже и
реуено отъ ба къ зми-
н проклата тты и отъ
вѣхъ звѣринн· слово
бо акты змнн есть· на
дніавола же ииорѣу-
нѣ змьемъ нарнцаи-
ма разоумъваиимъ·
· в· прѣводъ же есть слово
отъ иного на ино прѣ-
водимо· илатъ же о-
бразы честыри· или
бо отъ съдшнннхъ
на несъдоушннага прѣ-

238а

водитъ сѧ· или отъ
нестьдшыныхъ на
стъдшынаага· отъ стъ-
доушыныхъ оубо
на стъдоушынаага· тако-
жесе кто црж пастоу-
ха нарнуетъ людьми·
пастоухъ бо истово-
и овьунн и есть· ова же
иеста стъдоушына и цѣ-
сарь и овьунн пастоу-
хъ отъ вездоушыни-
хъ же на вездоушы-
наага· такожесе кто оу-
гль стъкргывъ въ пепе-
лѣ глѣ сѣмѧ огньно-
и стънавъдѣвъ сѧ· и-
ли речетъ многъ иуди-
ваютъ сѧ из дрѣва пла-
мы· иже бо лигати
са мокриннии стълоу-
чуютъ сѧ· отъ стъдоу-
шиныхъ на вездоушы-
наага· иогда кто вы-
сотоу горынжих врѣ-
хъ или глагоу соуцж·
нарицае· врѣхъ бо и
глагоу о стъдоушыни-
хъ истовои нарн-

238б

цаиетъ· отъ вездоушынихъ же на стъдоушынаага· такожесе
речено и море вндѣ и вѣ-
жа· иже бо вндѣти о
стъдшыныхъ· исто-
вои глѣть сѧ ·г· напотрѣ-
вни же и есть· иогда иѣ-
кого обзыудага глѣТЬ
са иѣкуто не сты то и-
стовои· такожесе иѣ-
дѣкоу дѣштицж на-
рнуетъ кто· дѣска бо
истовои иже отъ дрѣ-
ва нарнуетъ сѧ· или е-
гда кото въ иезерѣ или
въ рѣцѣ рѣвѣ ловаш-
та ловъца нарнуетъ рѣ-
къше сланынка· и-
стовои бо иже въ мори
нарнуетъ сѧ сланын-
къ слано бо море ·д· прн-
ятъи же бо и есть рѣ-
къ прнемлюшти по-
докониѣнна отъ сѧ-
штадаго истовои· тако-
жесе скоро риштажштадаго остра о течении
глѣТЬ· и тѣштиваа-

238c

ГН'КВЪ· ОСТРЪ НАРН-
УЕ НА ГН'КВЪ· ОСТРО ВО
НЕСТОВОЮ· НАОСТРОЕНО-
ИЕ ЖЕ ЖЕЛ'ЕЗО НАРНЦА-
ИЕТЪ СЛ ·Е· ПР'ЕСТОУПНО-
ИЕ ЖЕ ИЕСТЬ· СЛОВО ПР'Е-
СТЖПАГ ОТЪ ПРЬВАД-
ГО ИЕЖЕ ИЕ ПО НЕМЬ ИАКО-
ЖЕСЕ ИЕГДА ИЕ РЕШТИ
ПРИГУВАИЖ ГА РЕУЕ-
ТЬ КЪ ГОУ ЗОВОИГЬ ИЕ-
СМЬ· Г· ВЪЗВРАТЪ ЖЕ ИЕ-
СТЬ· СЛОВО ВЪЗВРАЩА-
ИА СЛ ОТЪ ПОД'ЛЕЖА-
ШТААГО НА ПР'ЕД'ЛЕ-
ЖАШТЕИ· ИИ ИЕДИНО-
И ЖЕ УАСТИ СЛОВЕСЫН'К-
И ПОСР'ЕДОУ ПАДАИЖ-
ШТИ· РЕК'ЬШЕ ВЪ НЕ-
ГОЖЕ ИЕ М'ЕСТА РЕШТИ
ДО НАСТЬ ПРИДН РЕУЕ-
МЬ КЪ НАЛИГЬ ДОЖЕ И
ПРИДН ·З· СЪПРНГАТИН-
ИЕ ЖЕ ИЕСТЬ СЛОВО РАЗДР'Е-
ЛЛАГ А ДРОУГОЮ СЪ СО-
БЖ ТАВЛАГА ИАКОЖЕ МИ-
РОУ СЖШТЖ ВЪ НЕГО-
ЖЕ ИЕ М'ЕСТА РЕШТИ
Н'К РАТИ· РЕУЕИГЫ Н'К-

238d

СТЬ ОРОУЖНИА РАТЬНА-
ДГО· ИЛИ ПРАЗДННО ИЕ-
СТЬ ОРОУЖНИЕ Н'ЫИН'К·
·Н· СЪНАЛТИЕ ЖЕ ИЕСТЬ Р'К-
УК· ИЕЖЕ О ИЕДИНОМЬ Н'К-
УЕСОМЬ И ДЪВОИМЬ ИЛИ
О МНОЗ'В ОВЬШТЕПВО-
РДШТИ· ИАКОЖЕСЕ ИЕ-
ГДА ДЪВ'ЕМА ИЛИ ТРЬ-
МЬ РАСНОУ ОЦ'Ж СЖФЕ-
МА· И ТОЖДЕ ИИА И-
МОУШТЕМА КОЕМОУ-
ЖЬДО ОЦ'Ж· ДЪВА ИЛИ
ТРН РЕУЕИГ СЪИНЬ ИЕ-
СТЬ СЕГО И СЕГО· Ф· ИИА-
ТВОРЕНИЕ ЖЕ ИЕСТЬ·
Р'КУР ПО ПОДРАЖАНН-
ИЖ И ПО ПОДОБНИЖ Н'К-
КОЕМОУ НАДНАМЕНА-
ИЕМОУГМОУ ВЪИВЪ-
ШИ· ИАКОЖЕСЕ ИЕГДА КЪ-
ТО НЕСЪГЛАСЫН'ГА
Т'ЫП'ЫТЫ ГЛАСЫ НА-
РНУЕТЬ· ГЛАСТЬ ВО НЕ-
СТОВОЮ ИЗ ОУМА ИСХО-
ДАИ НАРНЦАИЕТЬ СЛ·
ИЕЛЬМАЖЕ ИЕ И СПОУ ОУ-
МОУ ГОТОВОСЛОВИ СЛ
ГЛАСТЬ ·Г· СЪТВОРЕНОЮ

239а

же и есть слово глаго
лъ по усомону· отъ не-
гоже глагать сѧ по подо-
биях· такоже се и гда
кто съ глаголъмъ и съ
твостнѣ на ны въ-
зираетъ глаголъ такы
львъ възврашъ на ма-
онъенца ·ді· въинмен-
иѣстество есть· рѣ-
чь съ прилогы или
сть знаменіи· само
то истои обавлѧи и-
ма· и гда дѣва или
мнози нали· на вѣ-
доми ул҃ци и исто-
вое имѧ и моуште·
ти хощемъ иднино-
го отъ инъхъ поманѣ-
ти· тожде да нарече-
мъ истааго имені-
иъ отъ сълоуїнвъ-
шихъ сѧ· кръуниж
рекъше или дрѣводѣ-
лю нарнужште· аще
ли и тѣлесынтига и-
моушта врѣдлы· хро-
мыца рекъше или
плѣшива нарнуж-

239б

ште ·бі· отъилене же
и есть и гда отъ одрѣжа-
штихъ одрѣжнаша
отъ имене нарнумъ·
по реченоуому и на-
кажете сѧ вси· сѫда-
штен земли· рекъше
сѫштиимъ въ земли·
или отъ жибоушти-
хъ идеже жибоушть·
такожесе кто иеунсто-
тоу содомъскыи граб-
хъ наречетъ· иеонъ
отъ жибоуштихъ
тъгда блогдѣнникъ
содома оукоръ тъ при-
га ·бі· въсплатъсловни ие-
сть· слово сѫпротивъ-
ныимъ сѫпротивъ-
но на знатенуета· та-
можесе и гда кто сѧ-
пъца многовидаша
наречетъ· ді· съвратосло-
вни и есть· слово иже
многой рѣуниж· ие-
дни и еута на знате-
ленуетъ· рекъше
въ иегоже иѣста рѣ-
шти тако мн и ба рече-

239c

мы тако мн и страд-
шыныа снагы вжн-
та ииутоже бо боле не
знаменахомъ нъ
тъуыж ба. еи. нестатъ-
къ же иестъ. слово иже
не испытъи нзбе-
седуетъ ся. подада
же разумѣвати. и въ-
слѣдъи. такожесе ^{кто}
болѣвъ и нецѣвъ. или
плача ся и рѣдада въ-
слѣдъи оставивъ.
рѣуетъ болѣхъ и по прѣ-
сыни вѣдѣхъ ся. разѣ-
мѣти же и лѣпо оста-
вивъши. рѣкъше та-
ко нецѣлѣхъ и обѣма
рука ма. ^{ст}. нзобианіе
же иестъ. иегда нзбыви-
ва рѣувь отъ рѣуи ии-
чесоже боле не назна-
менуети. такоже
иестъ. протианникъ
и сѫпротианникъ.
пореуеніе же иестъ.
слово подъемлемо
продлѣженія ради.
такожесе иегда обѣдомѣ-

239d

ѣмъ намъ дѣлѣ вѣдѣ-
ніи нзвѣштати ^{кто}
рѣуетъ. вѣдѣ вѣдѣ дѣ-
ло то. дѣвшады вѣдѣ
реки или грѣхѹ про-
длѣжаніе назнаме-
ноуга рѣуетъ зълъ грѣ-
хъ зълъ иестъ. ^{ст}. нздрад-
дни же иестъ. слово съ о-
бѣштнми назнаме-
наниемъ. особынѣ по
старѣниниествоу
имоугже и лѣпо твори-
мо. такоже и рѣеною отъ
г҃а повѣдните оѹе-
ннкомъ монитъ и
петрови по нздрадн-
иј бо съде или петрово
рѣуено иестъ. иельмаже
и иеже рѣуе глаголѣте
оѹеннкомъ монитъ
тоунжде нареуенъ вѣ.
иедннъ бо отъ оѹен-
къ вѣ и тъ. ^{ст}. лихновъ-
нои же иестъ рѣувь ли-
шиши истины въ-
здраштенія ради.
такожесе ^{кто} скоро ри-
штажштадго рѣуе. и-

240а

ко риштетъ акты в'ѣ-
тръ ··ф·· прикладъ же и-
стъ· слово тъмъно съ-
кровиъ нынъ въ се-
бе разоумъ· такоже се
реуеное отъ самъко-
на иноплеменънко-
мъ· отъ гадоуштаа-
го нынде брашъно на-
значеноулааше во ль-
ва иероже оуби· и обрѣ-
теное въ оустѣхъ и-
го въуелнъ сътъ· и
такоже се въхомъ ре-
кли жателъ воданъ
ловъца ··к·· прнтиуда же
иестъ· рѣкъ подовъны-
нии и въдомынми
напрѣдъ оун прнвода-
шти разоумѣваюмо-
и· такоже и и гына прн-
тиуда о блouдънѣемъ
стыноу· въ неиже по-
казаиетъ многомуж
вжніж благыніж· ти
како прнходнть къ
каижштииимъ сл ··к·· въ-
зданніе же иестъ оу-
казанніе въ прнти-

240б

ун лежаштииҳъ ве-
штии· такожесе въихо-
мъ рекли· тако иижже
рѣкъ вестѣдова оцъ
блouдънааго· такоже
и бъ улкомъ прнла-
гаетъ· тъ да оукаже-
мъ сълагайште ве-
шти прнтиуное по-
довніе ··к·· лицетворен-
иє же иестъ· иегда къ
вездоушънънми а-
кты къ тѣлеси дроуѓо-
нци и словеса стрнна
прнлагають· такоже-
се неїса исповѣдаиж-
ть славоу вжніж ··к·· прн-
логъ же иестъ слово къ
нномоу н'чусомоу съ-
ложенааго оуказа га-
вленніе· нынъ по реуе-
ноуомоу отъ соломо-
на подражан мравніж
о лѣнніве· промыслъ-
ное во иего рѣвенніе и-
мѣти велнть· а не и-
стъство ··к·· пороуѓани-
иє же и слово лицемѣ-
рюно отъ сжпротнвъ-

240с

нааго сѫпротиъно-
иа тавленне тавлати.
пороуганне же образї.
— пороуганне похв-
хнанне понгранне
посмытание. и пороу-
гани-и-сть. слово съ оу-
коръмъ глѣмо. такоже-
се бты ѣто вѣгоуи
смѣка сѧ речетъ. до-
бли и храбръ есть.
поховхнанне же и-
сть. слово потажъбъ-
но сънты наиъ похов-
хнан. такожесе бты
зълѣ оувадъша рече-
мъ поховхнавъше
носъмъ. добро дѣло и-
здрадъно сътворилъ
иен дроужке и мудра
муджа. кѣ. понгранне
же есть. слово акты до-
брьы словесы вѣчестъ-
иа оуказати. такожесе
въ творицѣи чести
кого сѫшта и въ зъ-
ло вѣпадъша и тѣли
оукардиема смѣжца
са речемъ. въ велики

240д

са иен славж и честъ
вѣвелъ дроужке. кѣ. посмыт-
ианне же есть слово
осовъ потажъбъно та-
коуже гроужкоуимоу
речемъ. ты дроужке
словесъмъ иен слава.
образъ же есть сеин-
къзини отъ наиги.
такоже рещти. гѣ иш-
аниъ иегоже помилоу-
и добро члѣкъ есть. кѣ. по-
слѣдословиie же есть.
слово послѣдъне прѣ-
жде глѣмо. такожесе
бтыхомъ рекли. добро
са съврьши онъснца
и добро жи. прѣвои ко
прѣждѣ пожиуетъ къ-
то. ти тако оумираи :·
ро Синфаниево. от понарн :·
Бѣдомо да коуде тако въ-
са притъяа въ вѣ-
стѣнѣиимъ писанн-
и. многъ лиуетъ при-
ииметь вѣводъ. и то-
жде притоуие мног-
гашъдн. благо же и зъ-
ло такожесе хѣль вѣ